

Föreningar för de arbetslösa

Mellankrigstidens höga och bestående arbetslöshet drabbade många, såväl inom Sverige som i resten av Västvärlden. På flertalet orter runt om i Sverige bildades föreningar för och med de arbetslösa, antalet föreningar har uppskattats till flera hundra. Sannolikt fanns det i dessa 100 000 medlemmar som gick samman för att på olika sätt försöka motverka arbetslöshetens negativa följder. Framförallt fördes en kamp mot fattigdomen genom olika former av understödsverksamhet och fördelning av matvaror. Även arbetslöshetens mer socialpsykologiska effekter fanns i fokus, det var vanligt med olika arrangemang som t ex föreläsningar och nöjesaktiviteter för att komma tillrätta med arbetslöshetens nedbrytande effekter. Föreningen i Lund anordnade t ex en flyguppvisning och man lånade också ut dragspel för gatumusikantidkande. Föreningarna var ofta nära knutna till arbetarrörelsen och kampen mot s k AK - arbeten med löner under grovarbetarlön var ofta central.

Organiseringen byggde på en utpräglad lokal aktivism vilket inte minst visar sig i föreningarnas spridning på en mångfald olika platser. Hos Skånes Arkivförbund förvaras handlingar från ett trettio-tal föreningar som på olika sätt arbetade för de arbetslösas sak runt om i länet:

- Organiserade arbetslösas förening i Bjuv
- De organiserade arbetslösas förening i Björnekulla kommun
- De arbetslösas förening i Bonderup
- De arbetslösas förening i Dalby
- De arbetslösas förening i Flenninge
- De arbetslösas förening i Genarp
- De organiserade arbetslösas förening i Helsingborg
- De fackligt organiserade arbetslösas förening i Husie
- De arbetslösas förening i Hyby
- De arbetslösas förening i Håstad
- De fackligt organiserade arbetslösas förening i Höganäs
- De arbetslösas förening i Kävlinge
- De arbetslösas förening i Lund
- Sv. Murarförbundet avd 1 i Lunds erkända arbetslöshetskassa
- Arbetarorganisationernas Arbetslöshetskassa Malmö
- Arbetslösa sjöfolkets förening Malmö
- De fackligt organiserade arbetslösas förening i Malmö
- Kommunistiska Arbetslöshetsgruppen, Malmö
- Stiftelsen till förmån för fackligt organiserade arbetslösa Malmö
- De arbetslösas förening i Skivarp
- De arbetslösas förening i Skurup
- Svalövs fackligt organiserade arbetslösas förenings arbetslöshetskassa

- Teckomatorpsortens arbetslöshetsförening
- De arbetslösas förening i Vallkärra
- De arbetslösas förening i Veberöd
- De arbetslösas förening med Understödkassa i Villie
- De arbetslösas förening i Ystad

Litteraturtips: *Arbetslösa i rörelse – Organisationssträvanden och politisk kamp inom arbetslöshetsrörelsen i Sverige 1920-1934* (2008) av Ulf Andréasson

